

**Eco-effectscan
Parc Drieën-Huysen
te Vlaardingen**

**Opdrachtgever
KuiperCompagnons
te Rotterdam**

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Aqua-Terra Nova BV

Zuidweg 79
2671 MP Naaldwijk
telefoon 0174 – 625246
fax 0174 – 629744
www.aquaterranova.nl

**Eco-effectscan
Parc Drieën-Huysen
te Vlaardingen**

**Opdrachtgever
KuiperCompagnons
te Rotterdam**

Datum: 20 januari 2014
Rapportnr: 213172/AQT301 FF/TG
Status: definitieve rapportage

COLOFON

Titel : *Eco-Effectscan Parc Drieën-Huysen te Vlaardingen*

Opdrachtgever : *KuiperCompagnons te Rotterdam*

Projectteam

Projectmanager : dhr. ing. A.P. Wubben
Contactpersoon : dhr. M.H.M. Groenewegen MSc
Auteur : dhr. M.H.M. Groenewegen MSc

Projectnummer : **213172**

Aqua-Terra Nova is lid van het Netwerk Groene Bureaus, de branche organisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van groene adviesbureaus.

Datum vrijgave	Status	Goedkeuring projectmanager	Vrijgave auteur
20 januari 2014	Definitief		

© 2014 Aqua-Terra Nova B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Doelstelling	2
1.3	Leeswijzer	2
1.4	Verantwoording	2
2	METHODE.....	3
2.1	Inleiding	3
2.2	Projectbeschrijving	3
2.3	Beoordeling beschermde natuurgebieden	3
2.4	Wettelijk kader Flora- en Faunawet	3
2.5	Aanwezigheid beschermde planten en dieren	3
2.6	Effectbeoordeling en toetsing.....	4
3	PROJECTGEBIED	6
3.1	Ligging	6
3.2	Bestaande situatie.....	6
3.3	Beoogde situatie en activiteiten	7
4	RESULTATEN.....	8
4.1	Beschermde natuurgebieden.....	8
4.2	Wilde planten	8
4.3	Vogels	8
4.4	Grondgebonden zoogdieren	9
4.5	Vleermuizen	9
4.6	Amfibieën en reptielen	9
4.7	Vissen.....	9
4.8	Overige beschermde soorten	9
5	CONCLUSIE EN MAATREGELEN	10
5.1	Beschermde natuurgebieden.....	10
5.2	Beschermde soorten	10
5.3	Maatregelen	10
6	REFERENTIES	11
BIJLAGE 1	WETTELIJK KADER	12
BIJLAGE 2	PROJECTGEBIED.....	14
BIJLAGE 3	BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN	15
BIJLAGE 4	WAARNEMINGEN.....	16

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

KuiperCompagnons beoogt het bestemmingsplan op te stellen ten behoeve van de ontwikkeling van Parc Drieën-Huysen te Vlaardingen. Voor dit project dienen onder andere de gevolgen van de ruimtelijke ingrepen op de aanwezige flora en fauna te worden weergegeven. In dit kader is de onderhavige Eco-effectscan uitgevoerd door Aqua-Terra Nova BV in opdracht van KuiperCompagnons.

1.2 Doelstelling

De Eco-effectscan heeft als doel te inventariseren of het project in strijd zou kunnen zijn met de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet of de Ecologische Hoofdstructuur in de Wet ruimtelijke ordening. Hiertoe worden de effecten van de activiteiten op beschermde gebieden en soorten inzichtelijk gemaakt en wordt geadviseerd hoe te handelen in het kader van de natuurwetgeving. Voor de vigerende wetgeving zie Bijlage 1.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de onderzoeksmethode en het toetsingskader van de Eco-effectscan beschreven. In hoofdstuk 3 worden het project en het projectgebied beschreven. De resultaten van de inventarisatie en de te verwachten effecten worden in hoofdstuk 4 beschreven. In hoofdstuk 5 volgen de conclusies en worden de maatregelen geadviseerd. Bronvermeldingen zijn in de tekst met een nummer aangegeven, wat naar het desbetreffende nummer in de referentielijst verwijst.

In de bijlagen wordt de natuurwetgeving toegelicht, zijn kaarten van het projectgebied opgenomen en is een inventarisatielijst opgenomen met de resultaten van het locatiebezoek en de literatuurstudie.

1.4 Verantwoording

Dit onderzoek geeft een zo volledig mogelijk beeld van aangetroffen aanwezige soorten en de effecten die het project op deze soorten kan hebben. Dit dient gezien te worden vanuit het perspectief dat het onderzoek gebaseerd is op een momentopname. De waarnemingen en conclusies sluiten niet uit dat de ecologie zich op het projectgebied onvoorspelbaar ontwikkelt. Indien dit het geval is dient de initiatiefnemer hiertoe adequate maatregelen te treffen.

2 METHODE

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de resultaten van de voorliggende rapportage tot stand zijn gekomen. Dit hoofdstuk dient tevens als onderbouwing van de conclusies. In het kort wordt weergegeven hoe de Flora- en Faunawetgeving in het project wordt geborgd.

2.2 Projectbeschrijving

Het project wordt beschreven aan de hand van de door de opdrachtgever verstrekte informatie. Hiertoe wordt de omvang en ligging van het projectgebied beschreven in relatie tot groenstructuren in de omgeving, wordt de bestaande situatie geschetst en worden de beoogde activiteiten omschreven.

2.3 Beoordeling beschermde natuurgebieden

Op basis van provinciale en lokale kaartendatabases wordt de ligging van natuurgebieden in de omgeving van het projectgebied inzichtelijk gemaakt. Het betreft gebieden in de Natuurbeschermingswet en in de Ecologische Hoofdstructuur. Indien dergelijke beschermde natuurgebieden binnen een straal van 3 km van het projectgebied gelegen zijn, wordt de wettelijke status beschreven en wordt beoordeeld of negatieve effecten op de gebieden uitgesloten kunnen worden.

2.4 Wettelijk kader Flora- en Faunawet

Voor een uitgebreide omschrijving van de wet- en regelgeving zie Bijlage 1. In de Flora- en faunawet zijn beschermde soorten aangewezen. Hierbij zijn soorten ingedeeld in 3 beschermingscategorieën (tabel 1, 2 en 3) en vormen vogels een aparte categorie. Aanvullend zijn de nesten van enkele vogels jaarrond beschermd.

De bescherming van soorten is met name gericht op populaties en verblijfplaatsen van individuen. Hierbij wordt het 'nee, tenzij'-principe gehanteerd. Handelingen in strijd met de verbodsbepalingen zijn per definitie verboden. Uitzonderingen voor overtreding van de verbodsbepalingen kunnen worden verleend middels vrijstellingen en ontheffingen. Tevens is de zorgplicht te allen tijde van kracht voor alle planten en dieren. Zie box 1 voor de relevante verbodsbepalingen bij ruimtelijke inrichting en ontwikkelingen.

Box 1. Relevante verbodsbepalingen bij ruimtelijke inrichting en ontwikkelingen

Art 2 (zorgplicht); verplichting om schadelijke handelingen achterwege te laten, zoveel als redelijkerwijs gevergd kan worden;
Art. 8: verbod op het beschadigen etc. van groeiplaatsen van beschermde planten;
Art. 9: verbod op het doden, verwonden, vangen, opsporen etc. van beschermde dieren;
Art. 11: verbod op het beschadigen, verstoren etc. van verblijfplaatsen van beschermde dieren;
Art. 12: verbod op het beschadigen, vernielen en uitnemen van eieren van beschermde dieren.

2.5 Aanwezigheid beschermde planten en dieren

Aan de hand van verspreidingsatlassen, overige naslagwerken en lokale waarnemingen uit o.a. www.waarneming.nl wordt een lijst samengesteld van tabel 1, 2 en 3-soorten en vogels met jaarrond beschermde nesten welke in de omgeving van het projectgebied zijn waargenomen. De lijst met beschermde soorten is een momentopname, is niet limitatief en kan aangevuld worden met beschermde soorten waarvan de aanwezigheid aannemelijk is. De inventarisatielijst wordt opgenomen in Bijlage 2 en dient als onderbouwing van de effectbeoordeling voor (potentieel) voorkomende soorten.

Voor deze soorten wordt op basis van het verkennend locatiebezoek de geschiktheid van biotopen in het projectgebied beoordeeld. In tabel 1 is een niet-limitatieve lijst van te beoordelen biotoopkenmerken weergegeven. Tijdens het locatiebezoek waargenomen beschermde soorten worden eveneens genoteerd.

Tabel 1. Beoordeling geschiktheid biotoop per soortgroep (niet limitatief)

Soortgroep	Biotoopkenmerken	Relevante biotoopfunctie
Planten	Vegetatiestructuur, bodemtype, vochtigheid, voedselrijkheid, begroeiing watergang, etc.	Standplaats
Vogels	Vegetatiestructuur, boomholten, holten onder dakpannen of in gebouwen, etc.	Vaste verblijfplaats of voortplantingslocatie c.q. nest
Reptielen en grondgebonden zoogdieren	Droge biotoop: vegetatiestructuur, bodemtype, vochtigheid, beschutting, etc.	Vaste verblijfplaats
Vleermuizen	Vegetatiestructuur, holten in bomen of in gebouwen, lijnvormige elementen, etc.	Vaste verblijfplaats, vliegroute, foerageergebied
Amfibieën	Vegetatiestructuur, begroeiing, doorzicht en uitklimbaarheid watergang, beschutting, etc.	Vaste verblijfplaats, migratieroute
Vissen	Vegetatiestructuur watergang en oevers, sliblaag, doorzicht, etc.	Vaste verblijfplaats
Overige soorten	Alle bovenstaande kenmerken, etc.	Vaste verblijfplaats

De beoordeling van de aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het projectgebied resulteert in de vaststelling:

- Niet aanwezig c.q. afwezig; de soort is niet in de omgeving waargenomen of het projectgebied vormt geen geschikt biotoop voor soort welke in de omgeving waargenomen is; de beoordeling van de afwezigheid wordt uitsluitend in uitzonderingen behandeld; soorten welke op de inventarisatielijst zijn opgenomen en niet worden behandeld, worden per definitie beoordeeld als niet aanwezig c.q. afwezig;
- niet uit te sluiten; de soort is in de omgeving waargenomen of kan op basis van betrouwbare bronnen* verwacht worden en het projectgebied vormt geschikt biotoop voor verblijfplaatsen of andere functionele onderdelen van de leefomgeving van de soort;
- aanwezig; de soort is tijdens het locatiebezoek waargenomen of de soort is in het projectgebied waargenomen op basis van betrouwbare bronnen*.

*Betrouwbare bronnen zijn minder dan 3 jaar oude gegevens van overige ter zake kundigen en de NDFF.

2.6 Effectbeoordeling en toetsing

Voor de aanwezige beschermde soorten of beschermde soorten waarvan de aanwezigheid niet uitgesloten kan worden, worden de effecten van de voorgenomen handelingen beoordeeld en getoetst aan de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet en de zorgplicht.

De toetsing is gericht op aantasting en verstoring van individuen en hun functionele leefomgeving. De toetsing is afhankelijk van de kwetsbare periode waarin handelingen een effect kunnen hebben. Vervolgens wordt beoordeeld of aantasting van individuen en hun functionele leefomgeving een effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van de regionale of landelijke populatie. Zie tabel 2 voor een niet-limitatief toetsingskader per soortgroep.

Tabel 2. Toetsing handelingen per soortgroep (indicatief en niet limitatief)

Soortgroep	Vergraven/ Klepelen/ Verwijderen Bovengrond	Dempen/ Vergraven Watergang	Slopen/ Renoveren Bebouwing	Kappen/ Snoeien Bomen	Toetsing gericht op
Planten	X	X	X		Verlies standplaats
Vogels	X	X	X	X	Verlies of verstoring nest
Grondgebonden zoogdieren	X			X	Verlies of verstoring verblijfplaats
Vleermuizen	X	X	X	X	Verlies of verstoring verblijfplaats, vliegroute of foerageergebied
Amfibieën	X	X			Verlies of verstoring verblijfplaats
Reptielen	X				Verlies of verstoring verblijfplaats
Vissen		X			Verlies of verstoring verblijfplaats
Overige soorten	X	X			Verlies of verstoring verblijfplaats

X = toetsing van de handeling op overtreding van verbodsbepaling of de zorgplicht

Per soortgroep worden de handelingen getoetst aan de verbodsbepalingen en de zorgplicht. Per beschermingscategorie worden hierbij verschillende toetsingskaders gehanteerd (zie tabel 3).

Tabel 3. Toetsingskader per beschermingscategorie

Categorie	Toetsingskader
Tabel 1 (Algemene soorten)	Voor handelingen in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling geldt een vrijstelling voor overtreding van de verbodsbepalingen.
Tabel 2 (Overige soorten)	Voor handelingen in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling geldt een vrijstelling voor overtreding van de verbodsbepalingen, mits de handelingen uitgevoerd worden conform een goedgekeurde gedragscode. Indien het niet mogelijk is om conform een gedragscode te werken, dan dient ontheffing aangevraagd te worden.
Tabel 3 (Soorten bijlage IV HR/bijlage 1 AMvB)	Effecten dienen te allen tijde voorkomen te worden. Indien effecten op soorten uit tabel 3 niet uitgesloten kunnen worden, dient de omvang van de mogelijke effecten inzichtelijk gemaakt te worden middels vervolgonderzoek.
Vogels	Verstoring of verwijdering van in gebruik zijnde nesten dient te allen tijde voorkomen te worden. Van ca. 15 vogelsoorten zijn de nesten jaarrond beschermd. Voor het verwijderen van dergelijke nesten is een ontheffing van de Flora- en Faunawet noodzakelijk.
Alle planten en dieren	In het kader van de zorgplicht dienen schadelijke effecten zoveel als redelijkerwijs verwacht kan worden voorkomen te worden, beperkt te worden of ongedaan gemaakt te worden.

3 PROJECTGEBIED

3.1 Ligging

Het projectgebied is gelegen aan de Willem de Zwijgerlaan in de wijk Holy-Zuidwest van Vlaardingen te Zuid-Holland. Zie figuur 1 voor de ligging en bijlage 2 voor de begrenzing van het projectgebied.

Figuur 1. Ligging projectgebied

3.2 Bestaande situatie

Een weergave van de bestaande situatie is opgenomen in Bijlage 2. Het projectgebied heeft een oppervlakte van ca. 2 ha en is ongeveer voor de helft verhard.

De verharding in het projectgebied bestaat uit het verzorgingstehuis, twee sportgebouwen en bestrating. Het verzorgingstehuis bestaat uit een deel met een enkele bouwlaag en een verzorgingsflat met 6 bouwlagen. Aan de kopgevels van de verzorgingsflat zijn open stootvoegen aanwezig. De sportgebouwen bestaan uit een enkele bouwlaag met een plat dak.

Het groen in het projectgebied bestaat uit een grasveld, aaneengesloten bomenrijen en bosschages met een ondergroei van klimop rond het grasveld en overige bermen.

Ten noorden van het projectgebied is een watergang gelegen. De watergang is ca. 1 m diep en heeft ondiepe oevers met oevervegetatie.

Foto 1. Verzorgingstehuis, ingang Willem de Zwijgerlaan

Foto 2. Verzorgingstehuis, langs Holysingel

Foto 3. Sportveld en bomenrij langs Holysingel

Foto 4. Sportgebouw

3.3 Beoogde situatie en activiteiten

De activiteitenomschrijving is opgesteld aan de hand van plattegronden, ontwerptekeningen en de mondeling door de opdrachtgever verstrekte informatie.

In het projectgebied zal de bebouwing in het projectgebied verwijderd worden en zal vervangende nieuwbouw gerealiseerd worden ten behoeve van het verzorgingstehuis. Het betreft de verzorgingsflat met bijbehorende laagbouw en de sportgebouwen. Aangegeven is dat de bomen behouden zullen blijven. Het vergraven van watergangen wordt voorsnog niet voorzien.

Deze activiteiten vormen de basis van de Eco-effectscan.

4 RESULTATEN

4.1 Beschermde natuurgebieden

4.1.1 Natuurbeschermingswet

De dichtstbijzijnde beschermde gebieden in de Natuurbeschermingswet zijn gelegen op een afstand van meer dan 3 km van het projectgebied (zie bijlage 3 voor een kaart met de omliggende natuurgebieden). Het projectgebied ligt niet in en grenst niet aan een gebied in de Natuurbeschermingswet.

4.1.2 Ecologische hoofdstructuur

Vanaf ca. 1,22 kilometer van het projectgebied zijn natuurgebieden in de EHS gelegen (zie tabel 4 en bijlage 3).

Tabel 4. Natuurgebieden in de Ecologische hoofdstructuur.

Gebied	Afstand
Bestaande natuur (Boonervliet & Vlietlanden)	1,22 km
Bestaande natuur (Alkeet Buitenpolder)	2,07 km
Ecologische verbinding (Slinksloot)	2,39 km
Bestaande natuur (naamloos)	2,71 km

Effecten op gebieden in de EHS worden niet verwacht, vanwege de beperkte reikwijdte van het projectgebied en de voorgenomen activiteiten.

4.1.3 Toetsing

Het project ligt buiten de invloedssfeer van beschermde natuurgebieden of ecologische verbindingzones. Een nadere toetsing aan de Natuurbeschermingswet of de Ecologische Hoofdstructuur is niet nodig.

4.2 Wilde planten

4.2.1 Aanwezige soorten

In de omgeving van het projectgebied zijn beschermde soorten waargenomen. Langs de oevers van de noordelijke watergang kan rietorchis niet uitgesloten worden en in de ondergroei van de bomenrijen kan de aanwezigheid van akkerklokje, gulden sleutelbloem en ruige klokje niet uitgesloten worden. Overige beschermde soorten worden niet verwacht.

4.2.2 Toetsing

Het slopen van de bestaande bebouwing en het realiseren van de nieuwbouw heeft geen effect op geschikte biotopen voor beschermde plantensoorten. Een nadere toetsing is niet van toepassing voor beschermde plantensoorten.

4.3 Vogels

4.3.1 Aanwezige soorten

In het projectgebied zijn algemeen voorkomende vogels aanwezig. De aanwezigheid van nesten kan niet uitgesloten worden in groen en langs water in het gehele projectgebied. Het betreft hoofdzakelijk nesten van merel, koolmees en meerkoet.

In bomen in en nabij het projectgebied zijn potentieel jaarrond beschermde nesten waargenomen. Het betreft mogelijke nesten van buizerd of sperwer in oude nesten van kraai of ekster.

De bebouwing is niet geschikt voor broedplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten in bebouwing, zoals huismus, gierwaluw, ooievaar en slechtvalk, vanwege de afwezigheid van dakpannen of overige holten en voldoende hoogte.

4.3.2 Toetsing

Met het uitvoeren van werkzaamheden in het projectgebied tijdens de broedperiode (maart t/m juli) kunnen nesten van vogels verstoord worden of verloren gaan. Alle nesten van vogels zijn beschermd tijdens het broeden en mogen tijdens de broedperiode niet verstoord of verwijderd worden.

Effecten op (potentieel) jaarrond beschermde nesten van vogels in bomen worden niet verwacht, vanwege het voornemen tot behoud van de bomen.

4.4 Grondgebonden zoogdieren

4.4.1 Aanwezige soorten

In het projectgebied kan de aanwezigheid van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren van tabel 1 niet uitgesloten worden, vanwege de aanwezigheid van onverharde delen. Het betreft hoofdzakelijk muizen, egel en mol.

Strikt beschermde soorten grondgebonden zoogdieren worden niet verwacht.

4.4.2 Toetsing

Met het verwijderen van het aanwezige groen en het vergraven van grond kunnen verblijfplaatsen van tabel 1-soorten verloren gaan en kunnen dieren gedood worden. Voor het verwijderen van verblijfplaatsen en het verwonden van tabel 1-soorten geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet. De zorgplicht blijft echter wel van toepassing.

4.5 Vleermuizen

4.5.1 Aanwezige soorten

In het projectgebied kan de aanwezigheid van vleermuizen niet uitgesloten worden. In de verzorgingsflat zijn geschikte verblijfplaatsen waargenomen. Het betreft de open stootvoegen met achterliggende spouw aan de kopzijden van de flat. De aaneengesloten bomenrijen langs de Willem de Zwijgerlaan en Holysingel kunnen van belang zijn als vliegrouwe en foerageerzone voor vleermuizen. Vleermuisverblijven in bomen of in laagbouw worden niet verwacht, vanwege het ontbreken van geschikte holten.

4.5.2 Toetsing

Met het slopen van de bebouwing kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen verloren gaan. Met het uitvoeren van werkzaamheden in het projectgebied tijdens in de periode maart t/m oktober tussen zonsondergang en zonsopkomst kunnen vleermuizen verstoord worden. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn strikt beschermd en mogen niet verstoord of verwijderd worden. Voor het verstoren van vleermuizen op niet essentieel functionele gebieden is geen ontheffing van de Flora- en faunawet nodig. De zorgplicht blijft echter wel van toepassing.

4.6 Amfibieën en reptielen

4.6.1 Aanwezige soorten

In het projectgebied kan de aanwezigheid van algemeen voorkomende amfibieën van tabel 1 niet uitgesloten worden, vanwege aanwezigheid van onverharde delen en een watergang. Het betreft hoofdzakelijk gewone pad en groene kikker nabij de watergang aan het noorden van het projectgebied.

4.6.2 Toetsing

Met het verwijderen van onverharde delen kunnen verblijfplaatsen van tabel 1-soorten en kunnen dieren gedood worden. Voor het verwijderen van verblijfplaatsen en het verwonden van tabel 1-soorten is geen ontheffing van de Flora- en faunawet nodig, maar de Zorgplicht is wel van toepassing.

4.7 Vissen

4.7.1 Aanwezige soorten

In de watergang ten noorden van het projectgebied kunnen de algemeen voorkomende beschermde vissensoorten kleine modderkruiper en bittervoorn aanwezig zijn.

4.7.2 Toetsing

Werkzaamheden aan watergangen worden niet voorzien. Een nadere toetsing aan de Flora- en faunawet is niet van toepassing voor beschermde vissensoorten.

4.8 Overige beschermde soorten

De aanwezigheid van overige beschermde soorten wordt uitgesloten, vanwege het ontbreken van geschikt biotoop. Een nadere toetsing is derhalve niet van toepassing voor overige beschermde soorten.

5 CONCLUSIE EN MAATREGELEN

5.1 Beschermde natuurgebieden

Het project ligt buiten de invloedssfeer van beschermde natuurgebieden of ecologische verbindingzones. Een nadere toetsing aan de Natuurbeschermingswet of de Ecologische Hoofdstructuur is niet nodig.

5.2 Beschermde soorten

Op basis van een locatiebezoek en een literatuurstudie is geïnventariseerd welke beschermde soorten er in het projectgebied aanwezig kunnen zijn. Aan de hand van de projectbeschrijving is getoetst of het project in strijd is met de Flora- en faunawet. De conclusie van de toetsing worden hieronder weergegeven.

De onderstaande tabel geeft een beknopte weergave van de effecten van het project op beschermde soorten volgens de Flora- en faunawet of Habitatrictlijn.

Tabel 4. Resultaten beschermde soorten

Soort	Wet*	Aanwezig	Effecten op functionaliteit
Wilde planten			
Akkerklokje	FF1	Potentieel	Geen effect.
Rietorchis, slanke sleutelbloem, ruig klokje	FF2	Potentieel	Geen effect.
Vogels			
Algemene inheemse vogels	FF (cat 5)	Aanwezig	Mogelijk verlies en verstoring broedlocaties
Buizerd, sperwer	FF (cat 5)	Potentieel	Geen effect
Zoogdieren			
Algemene grondgebonden zoogdieren	FF1	Potentieel	Mogelijk verlies en verstoring verblijfplaatsen
Vleermuizen	FF3, HRIV	Potentieel	Mogelijk verlies en verstoring verblijfplaatsen
Amfibieën			
Algemene amfibieën	FF1	Potentieel	Geen effect.
Vissen			
Kleine modderkruiper	FF2	Potentieel	Geen effect.
Bittervoorn	FF3	Potentieel	Geen effect.
Overige soorten			
Niet aanwezig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

* FF = Flora- en faunawet, tabel 1 t/m 3, categorie 1 t/m 5, HR = Habitatrictlijn, Bijlage IV

5.3 Maatregelen

Per (potentieel) aanwezige beschermde soortgroep wordt de vervolprocedure aangegeven.

5.3.1 Vleermuizen

Met het slopen van de verzorgingsflat kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen verloren gaan. Om de sloop mogelijk te maken dient de aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen inzichtelijk gemaakt te worden. Hiertoe dient een vleermuisinventarisatie uitgevoerd te worden conform het vleermuisprotocol in de periode mei t/m september (zowel zomer- als najaarsrondes zijn nodig).

5.3.2 Vogels

De nesten van vogels in het projectgebied zijn beschermd tijdens het broeden. Om verstoring van broedvogels te voorkomen, wordt geadviseerd de werkzaamheden buiten het broedseizoen (grofweg van 15 maart t/m 15 juli) uit te voeren. Indien de werkzaamheden in de periode maart t/m juli worden uitgevoerd, dient de aanwezigheid van vogelnesten voorafgaand aan de werkzaamheden gecontroleerd te worden. Indien vogelnesten aangetroffen worden, dienen de werkzaamheden nabij het nest uitgesteld te worden totdat de jongen uitgevlogen zijn of dient een verstoringvrije zone rond het nest opgesteld te worden. Ter voorkoming van broedgevallen in het projectgebied, wordt geadviseerd het aanwezige groen in het projectgebied buiten het broedseizoen te verwijderen.

5.3.3 Algemeen voorkomende dieren van tabel 1

Voor het verwijderen van verblijfplaatsen en het verwonden van de potentieel aanwezige tabel 1-soorten geldt een vrijstelling. Vanwege de beperkte omvang van de activiteiten en de beperkte geschiktheid van het projectgebied wordt het niet noodzakelijk geacht om gerichte maatregelen voor tabel 1-soorten te treffen in het kader van de Zorgplicht.

6 REFERENTIES

Algemene natuur- en beleidsinformatie

1. 'Flora- en faunawet', Ministerie van LNV, Den Haag, 2002.
2. 'Wijziging Regeling vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet', Staatscourant, Den Haag, 2 februari 2005.
3. 'Natuurbeschermingswet 1998', Ministerie van LNV, 1 oktober 2005.
4. 'Handreiking Flora- en faunawet', W.R.M. van Heusden & S.J. Vreugdenhil, Dienst landelijk gebied, oktober 2008.
5. 'Algemene handreiking Natuurbeschermingswet 1998', ministerie van LNV, www.minlnv.nl.
6. 'Handreiking Bestemmingsplan en Natuurwetgeving', Directie Natuur, Ministerie van LNV, www.minlnv.nl.
7. 'Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet', Dienst Regelingen, Ministerie van LNV, augustus 2009.
8. 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep', Dienst Regelingen, Den Haag, september 2009.

Algemene verspreidingsgegevens en verspreidingsatlassen

9. 'Protocol vleermuizen', Vakberaad vleermuizen, Netwerk Groene Bureaus, 24 januari 2012.
10. www.waarneming.nl
11. www.ravon.nl
12. 'Werkatlas verspreiding zoogdieren in Zuid-Holland 2000-2008', K. Mostert en J. Willemsen, Stichting Zoogdierwerkgroep Zuid-Holland, Delft, december 2008.
13. www.zoogdiervereniging.nl
14. www.sovon.nl
15. www.anemoon.nl

Locatie specifieke informatie en internetpagina's

16. Waarneming Aqua-Terra Nova tijdens het locatiebezoek ten behoeve van deze Eco-effectscan.
17. 'Gedragscode Flora- en Faunawet, Ruimtelijke ontwikkeling & inrichting', Stadswerk, augustus 2010.
18. www.pzh.nl: informatie over de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur

BIJLAGE 1 WETTELIJK KADER

Natuurbeschermingswet 1998

De natuurbeschermingswet 1998 heeft als doel het beschermen en in stand houden van bijzondere gebieden in Nederland. Hierin kan onderscheid worden gemaakt in Beschermd Natuurmonumenten en Natura2000-gebieden (zie box). Beschermd Natuurmonumenten omvatten zowel particuliere als staatseigendommen.

Handelingen binnen de beschermde gebieden worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Handelingen of activiteiten binnen én buiten beschermde natuurgebieden die schadelijk kunnen zijn voor de doelstellingen van het gebied zijn verboden, tenzij de minister van EL&I of de provincie een vergunning heeft verleend. Hierbij wordt het 'Nee, tenzij' principe gebruikt en dient rekening gehouden te worden met invloeden van buiten het beschermde natuurgebied, de zogeheten 'externe werking'. Aanvullend dient rekening gehouden te worden met de cumulatie van effecten in relatie tot andere projecten of plannen.

Ecologische Hoofdstructuur

In de EHS worden natuurgebieden onderling tot een samenhangend netwerk verbonden, o.a. via ecologische verbindingzones. Dit netwerk bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer;
- robuuste verbindingen en grote wateren.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is in het Natuurbeleidsplan geïntroduceerd en het beleid is in de Nota Ruimte overgenomen. De juridische doorwerking van het rijksbeleid van de EHS wordt in de AMvB Ruimte, als onderdeel van de Wet Ruimtelijke Ordening, geborgd. De Provincie is verantwoordelijk voor de aanwijzing, begrenzing en de doelstelling van de EHS-gebieden in een verordening, in veel gevallen een natuurbeheerplan. De provinciale verordening bevat tevens regels voor bestemmingsplannen in de EHS. Dit betreft, conform de Spelregels EHS, een regeling over compensatie die er ten minste voor moet zorgen dat er geen netto verlies aan oppervlakte, samenhang of kwaliteit van de Ecologische Hoofdstructuur optreedt en dat compensatie op de juiste wijze plaatsvindt. Tot slot zorgt de provinciale verordening ervoor dat de gemeente dit in de toelichting van het bestemmingsplan verantwoordt.

Voor de EHS geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe activiteiten die de wezenlijke kenmerken en waarden van de ecologische hoofdstructuur significant aantasten zijn verboden, tenzij sprake is van groot openbaar belang, er geen andere mogelijkheden voor realisatie zijn en de negatieve gevolgen beperkt en gecompenseerd worden."

Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. Ingevolge het 'nee, tenzij principe' zijn handelingen in strijd met de Flora- en Faunawet per definitie verboden. De verboden handelingen zijn opgenomen in de verbodsbepalingen:

- Art. 8: verbod op het plukken, verzamelen, afsnijden, uitsteken, vernielen, beschadigen, onttrenten of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen van beschermde inheemse planten.
- Art. 9: verbod op het doden, verwonden, vangen, bemachtigen of met het oog daartoe opsporen van beschermde inheemse dieren.
- Art. 10: verbod op het opzettelijk verontrusten van beschermde dieren.
- Art. 11: verbod op het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen of verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse dieren.
- Art. 12: verbod op het beschadigen, vernielen en uitnemen van eieren van beschermde dieren.
- Art. 13: verbod op planten of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, of onder zich te hebben.

Aanvullend is in de Flora- en faunawet een zorgplicht opgenomen (artikel 2 Flora- en Faunawet). Uit de zorgplicht volgt dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelingen achterwege te laten, dan wel alle maatregelen te treffen die redelijkerwijs van hem geveerd kunnen worden om de gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken.

Ontheffing Flora- en faunawet (artikel 75)

Voor overtreding van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet kan ontheffing aangevraagd worden. Voorwaarde voor het verkrijgen van een ontheffing is dat het project geen negatief effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten én mits het project een bij wet genoemd belang dient. Voor soorten die aangewezen zijn in de Vogel- of Habitatrichtlijnen dient het project aanvullende belangen te dienen. De beschermde soorten zijn in drie tabellen met verschillende beschermingsniveaus opgenomen. Vogels vallen buiten deze indeling en worden in de volgende paragraaf besproken. Voor algemeen voorkomende soorten (tabel 1) geldt o.a. voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling, waardoor een ontheffing niet nodig is. Voor schaarse soorten (tabel 2) is een ontheffing niet nodig, mits gebruik gemaakt wordt van een gedragscode. Voor strikt beschermde soorten (tabel 3) zal bij ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing nodig zijn. Voor alle inheemse soorten geldt daarnaast de algemene Zorgplicht, waarin gesteld wordt dat schade aan alle planten en dieren, zoveel als redelijkerwijs verwacht kan worden, voorkomen dient te worden.

Vogels

Van alle inheemse vogelsoorten zijn de nesten gedurende het broeden beschermd. De meeste vogels broeden in de periode 15 maart t/m 15 juli. Voor het verstoren van broedende vogels wordt in principe geen ontheffing verleend, omdat de verstoring eenvoudig voorkomen kan worden door de activiteiten buiten het broedseizoen uit te voeren. Van ca. 15 vogelsoorten zijn de nesten jaarrond beschermd. Deze vogelsoorten zijn in vier categorieën ingedeeld⁽⁸⁾:

- Cat 1 betreft vogelsoorten die het nest jaarrond gebruiken als vaste verblijfplaats,
- Cat 2 betreft koloniebroeders die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop,
- Cat 3 betreft overige vogelsoorten die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop,
- Cat 4 betreft vogelsoorten die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn om een nest te bouwen.

Tot slot zijn de nesten van enkele vogelsoorten (uit Cat 5) alleen jaarrond beschermd indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen, bijvoorbeeld als in de omgeving van een projectgebied geen of onvoldoende alternatieve geschikte nestplaatsen aangeboden worden.

Voor beschadiging of vernietiging van jaarrond beschermde vogelnesten (art. 11) kan alleen ontheffing worden verleend, indien het project een belang uit de Vogelrichtlijn dient.

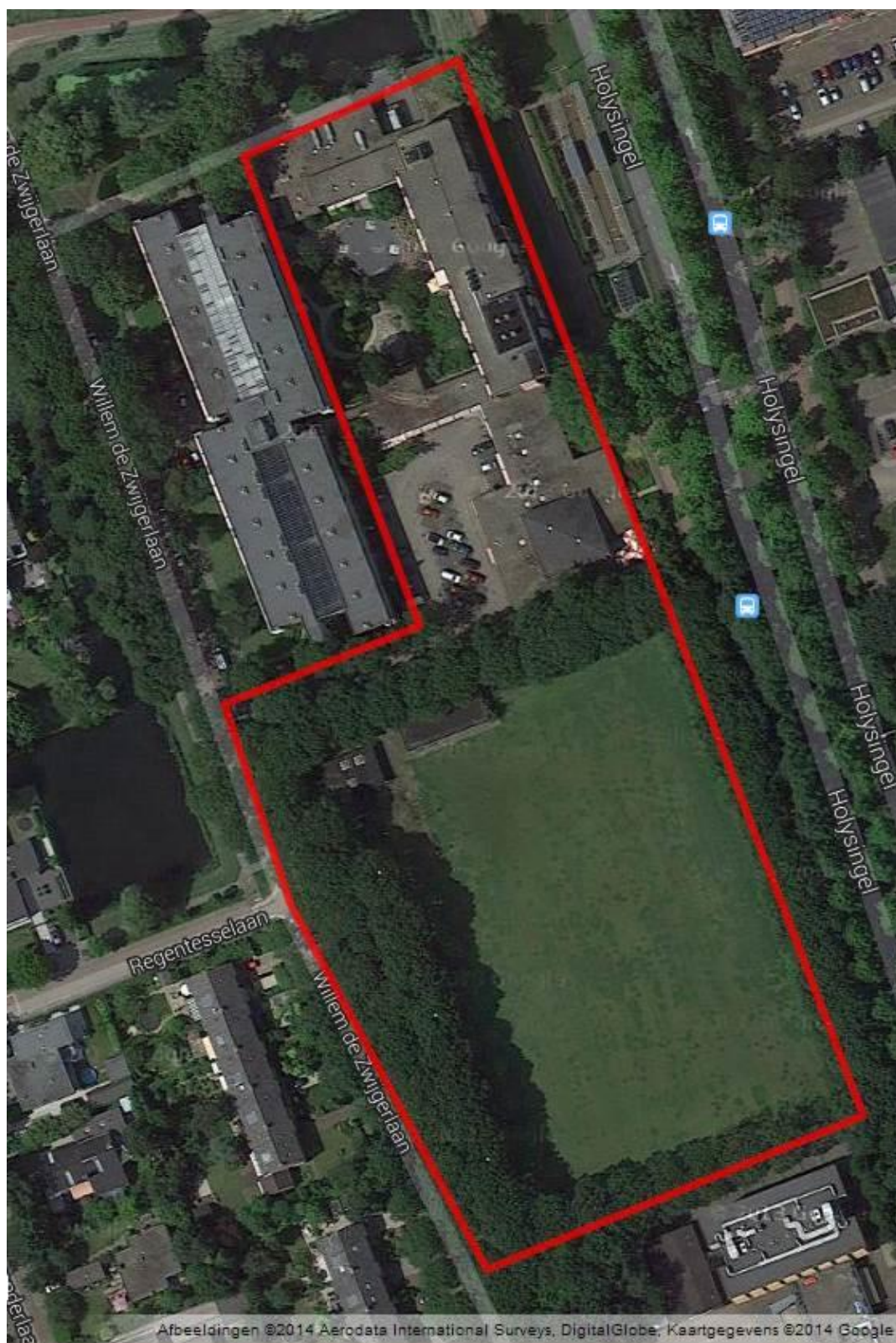
Gedragscode

In een gedragscode is beschreven hoe tijdens de uitvoering van werkzaamheden de schade aan beschermde dieren en planten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. De gedragscode moet aangeven hoe er in de praktijk "zorgvuldig wordt gehandeld". De gedragscode kan zelf worden opgesteld en ter goedkeuring worden voorgelegd aan de minister van EL&I. Indien men aantoonbaar werkt volgens een goedgekeurde gedragscode, geldt voor bepaalde activiteiten in het leefgebied van soorten van tabel 2 een vrijstelling. Voor bestendig beheer en onderhoudswerkzaamheden in natuurbeheer, landbouw of bosbouw geldt de gedragscode ook voor soorten uit tabel 3, met uitzondering van de soorten die ook onder Bijlage IV van de Habitatrichtlijn vallen.

BIJLAGE 2 PROJECTGEBIED

Bron: Google-maps

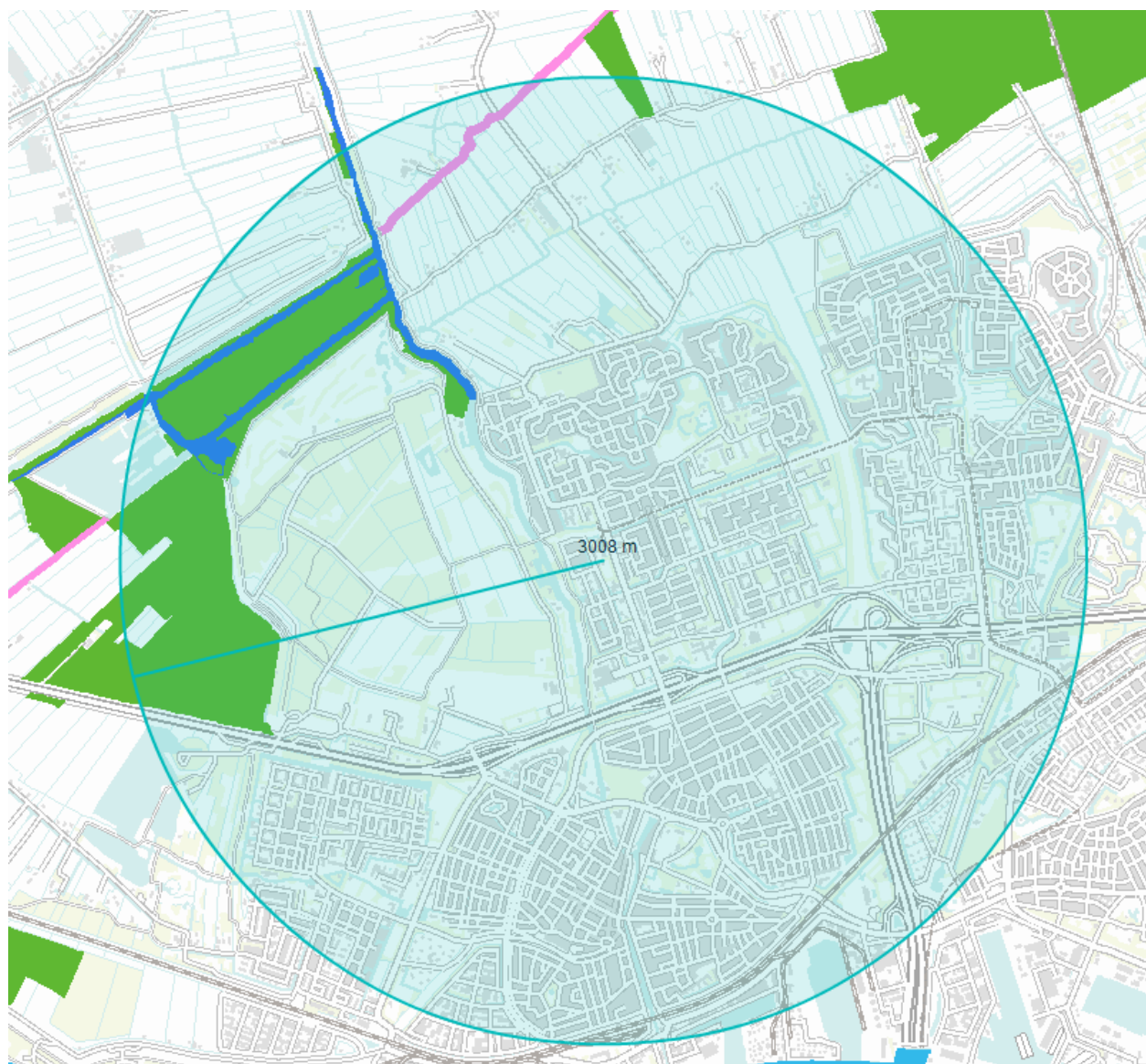
Bestaande situatie

 = projectgebied

BIJLAGE 3 BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN

Kaarten van <http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket>

Centrum cirkel = projectgebied indicatief

Ecologische Hoofdstructuur

Op land

- bestaande natuur en prioritaire nieuwe natuur
- overige nieuwe natuur
- zoekgebied
- ecologische verbinding
- blijvend agrarisch gebied binnen Natura 2000

Op water

- waternatuurgebied
- grote wateren en Noordzee

Geen EHS

- overig water

Gebieden natura 2000

- Natura 2000 gebied

BIJLAGE 4 WAARNEMINGEN

Locatiebezoek: 15 januari 2014

Waarnemer: M.H.M. Groenewegen

Weer: Bewolkt, droog, 7°C, wind 2 Bft

Vogels met jaarrond beschermde nesten	Wet*	Bron**	Locatie
Huismus	FF cat 2	Wrn'11-'14	Vlaardingen - Holy
Grote gele kwikstaart	FF cat 3	Wrn'11-'14	Vlaardingen - Holy
Ooievaar	FF cat 3	Wrn'11-'14	Vlaardingen - Holy
Slechtvalk	FF cat 3	Wrn'11-'14	Vlaardingen - Holy
Boomvalk	FF cat 4	Wrn'11-'14	Vlaardingen - Holy
Buizerd	FF cat 4	Wrn'11-'14	Vlaardingen - Holy
Havik	FF cat 4	Wrn'11-'14	Vlaardingen - Holy
Sperwer	FF cat 4	Wrn'11-'14	Vlaardingen - Holy
Blauwe reiger	FF cat 5	Wrn'11-'14	Vlaardingen - Holy
Boerenwaluw	FF cat 5	Wrn'11-'14	Vlaardingen - Holy
Boomklever	FF cat 5	Wrn'11-'14	Vlaardingen - Holy
Boomkruiper	FF cat 5	Wrn'11-'14	Vlaardingen - Holy
Bosuil	FF cat 5	Wrn'11-'14	Vlaardingen - Holy
Ekster	FF cat 5	ATN'14	Projectgebied
Groene specht	FF cat 5	Wrn'11-'14	Vlaardingen - Holy
Grote bonte specht	FF cat 5	Wrn'11-'14	Vlaardingen - Holy
IJsvogel	FF cat 5	Wrn'11-'14	Vlaardingen - Holy
Koolmees	FF cat 5	ATN'14	Projectgebied
Pimpelmees	FF cat 5	ATN'14	Projectgebied
Torenvalk	FF cat 5	Wrn'11-'14	Vlaardingen - Holy
Zwarte kraai	FF cat 5	ATN'14	Projectgebied
Zwarte Mees	FF cat 5	Wrn'11-'14	Vlaardingen - Holy
Zoogdieren	Wet*	Bron**	Locatie
Mol	FF1	ATN'14	Projectgebied
Vos	FF1	Wrn'11-'14	Vlaardingen - Holy
Gewone dwergvleermuis	FF3, HR IV	Wrn'11-'14	Vlaardingen - Holy
Laatvlieger	FF3, HR IV	Wrn'11-'14	Vlaardingen - Holy
Ruige dwergvleermuis	FF3, HR IV	Wrn'11-'14	Vlaardingen - Holy
Amfibieën en Reptielen	Wet*	Bron**	Locatie
Geen soorten waargenomen	n.v.t.	Wrn'11-'14	Vlaardingen - Holy
Planten	Wet*	Bron**	Locatie
Akkerklokje	FF1	Wrn'11-'14	Vlaardingen - Holy
Gulden sleutelbloem	FF2	Wrn'11-'14	Vlaardingen - Holy
Rietorchis	FF2	Wrn'11-'14	Vlaardingen - Holy
Ruig klokje	FF2	Wrn'11-'14	Vlaardingen - Holy
Vissen	Wet*	Bron**	Locatie
Geen soorten waargenomen	n.v.t.	Wrn'11-'14	Vlaardingen - Holy
Ongewervelden	Wet*	Bron**	Locatie
Geen soorten waargenomen	n.v.t.	Wrn'11-'14	Vlaardingen - Holy

*FF = Flora- en faunawet tabel 1, 2 or 3 of vogels categorie 1 t/m 4, HR IV = Habitatrichtlijn bijlage IV

**ATN = tijdens het veldbezoek aangetroffen, Wrn = waarneming door derden op waarneming.nl

**Vleermuisonderzoek
Parc Drieën-Huysen
te Vlaardingen**

**Opdrachtgever
KuiperCompagnons
te Rotterdam**

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Aqua-Terra Nova BV

Zuidweg 79
2671 MP Naaldwijk
telefoon 0174 – 625246
fax 0174 – 629744
www.aquaterranova.nl

**Vleermuisonderzoek
Parc Drieën-Huysen
te Vlaardingen**

**Opdrachtgever
KuiperCompagnons
te Rotterdam**

Datum: 26 september 2014
Rapportnr: 213172/AQT 302 FF/TG
Status: definitieve rapportage

COLOFON

Titel : ***Vleermuisonderzoek Parc Drieën-Huysen te Vlaardingen***

Opdrachtgever : ***KuiperCompagnons te Rotterdam***

Projectteam

Projectmanager : ing. A.P. Wubben

Auteur : M.H.M. Groenewegen MSc

Veldwerk : M.H.M. Groenewegen MSc, M. Jonker & J. Stofberg (Stofberg& Jonker)

Kwaliteitsborging : M. Langstraat BSc

Projectnummer : **213172**

Aqua-Terra Nova is lid van het Netwerk Groene Bureaus, de branche organisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van groene adviesbureaus.

Datum vrijgave	Status	Goedkeuring projectmanager	Goedkeuring kwaliteitsborger
26 september 2014	Definitief		

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	1
1 INLEIDING	2
1.1 Aanleiding	2
1.2 Doelstelling	2
1.3 Leeswijzer	2
1.4 Verantwoording	2
2 WERKWIJZE	3
2.1 Inleiding	3
2.2 Projectbeschrijving	3
2.3 Wettelijk kader Flora- en Faunawet	3
2.4 Inventarisatie vleermuizen	3
2.5 Effectbeoordeling en toetsing	3
3 PROJECT	4
3.1 Ligging projectgebied	4
3.2 Bestaande situatie	4
3.3 Beoogde situatie en activiteiten	4
4 RESULTATEN	5
4.1 Veldwerk	5
4.2 Waarnemingen	5
4.3 Beoordeling functionaliteit projectgebied	5
4.4 Effectbeoordeling	6
5 CONCLUSIES	7
5.1 Aanwezigheid beschermde functies voor vleermuizen	7
5.2 Toetsing	7
5.3 Aanbevelingen	7
6 BRONVERMELDING	8
BIJLAGE 1 VIGERENDE WETGEVING	9
BIJLAGE 2 WAARNEMINGEN VLEERMUIZEN	10

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

KuiperCompagnons beoogt het bestemmingsplan op te stellen ten behoeve van de ontwikkeling van Parc Drieën-Huysen te Vlaardingen. Uit voorgaand ecologisch onderzoek⁽¹⁴⁾ is gebleken dat verblijfplaatsen van vleermuizen in het projectgebied niet uitgesloten kunnen worden. In dit onderzoek wordt de aanwezigheid van deze soortgroepen in het projectgebied onderzocht door Aqua-Terra Nova BV in opdracht van KuiperCompagnons.

1.2 Doelstelling

Het onderzoek heeft ten doel om vast te stellen:

1. of vogels vleermuizen in het projectgebied aanwezig zijn;
2. wat de functionaliteit van het projectgebied en omgeving is voor de aanwezige beschermde soorten;
3. welke effecten het project heeft op de functionele leefomgeving van de aanwezige beschermde soorten.

Vervolgens wordt aangegeven of mogelijke negatieve effecten van het project te vermijden, mitigeren, en/of te compenseren zijn en welke vervolprocedure benodigd is.

1.3 Leeswijzer

In de inleiding worden de aanleiding en de doelstelling van het onderzoek beschreven. Hierna volgt hoofdstuk 2 met de werkwijze. In hoofdstuk 3 komen de resultaten van de inventarisatie aan de orde. Dit leidt in hoofdstuk 4 tot een conclusie over het voorkomen van beschermde soorten en de te nemen maatregelen. Hierna volgen de bronvermeldingen en de bijlagen met o.a. inventarisatiegegevens.

1.4 Verantwoording

Ecologisch medewerkers van Aqua-Terra Nova BV hebben ruime veldervaring in onderzoek naar vleermuizen en hebben daartoe gerichte cursussen gevolgd.

Dit onderzoek geeft een zo volledig mogelijk beeld van aangetroffen aanwezige soorten en de effecten die het project op deze soorten kan hebben. Dit dient gezien te worden vanuit het perspectief dat het onderzoek gebaseerd is op een momentopname. De waarnemingen en conclusies sluiten niet uit dat de ecologie zich op het projectgebied onvoorspelbaar ontwikkelt. Indien dit het geval is dient de initiatiefnemer hiertoe adequate maatregelen te treffen.

2 WERKWIJZE

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de resultaten van de voorliggende rapportage tot stand zijn gekomen. Dit hoofdstuk dient tevens als onderbouwing van de conclusies. In het kort wordt weergegeven hoe de Flora- en Faunawetgeving in het project wordt geborgd.

2.2 Projectbeschrijving

Het project wordt beschreven aan de hand van de door de opdrachtgever verstrekte informatie. Hiertoe wordt de omvang en ligging van het projectgebied beschreven in relatie tot groenstructuren in de omgeving, wordt de bestaande situatie geschetst en worden de beoogde activiteiten omschreven.

2.3 Wettelijk kader Flora- en Faunawet

In de Flora- en faunawet zijn beschermde soorten aangewezen. Hierbij zijn soorten ingedeeld in 3 beschermingscategorieën (tabel 1, 2 en 3) en vormen vogels een aparte categorie. Aanvullend zijn de nesten van enkele vogels jaarrond beschermd.

De bescherming van soorten is met name gericht op populaties en verblijfplaatsen van individuen. Hierbij wordt het 'nee, tenzij'-principe gehanteerd. Handelingen in strijd met de verbodsbepalingen zijn per definitie verboden. Uitzonderingen voor overtreding van de verbodsbepalingen kunnen worden verleend middels vrijstellingen en ontheffingen. Tevens is de zorgplicht te allen tijde van kracht voor alle planten en dieren. Zie box 1 voor de relevante verbodsbepalingen bij ruimtelijke inrichting en ontwikkelingen.

Box 1. Relevante verbodsbepalingen bij ruimtelijke inrichting en ontwikkelingen

Art 2 (zorgplicht); verplichting om schadelijke handelingen achterwege te laten, zoveel als redelijkerwijs gevergd kan worden;
Art. 8: verbod op het beschadigen etc. van groeiplaatsen van beschermde planten;
Art. 9: verbod op het doden, verwonden, vangen, opsporen etc. van beschermde dieren;
Art. 11: verbod op het beschadigen, verstoren etc. van verblijfplaatsen van beschermde dieren;
Art. 12: verbod op het beschadigen, vernielen en uitnemen van eieren van beschermde dieren.

2.4 Inventarisatie vleermuizen

De vleermuizeninventarisatie is uitgevoerd conform het Vleermuizenprotocol⁽⁵⁾ en de Soortenstandaards voor vleermuizen^(7,8). In het protocol en de soortenstandaards is de minimale inspanning omschreven om de aan- of afwezigheid van beschermde soorten te onderzoeken. Afwijkingen van het vleermuisprotocol en soortenstandaards worden onderbouwd bij de resultaten.

De inventarisaties zijn uitgevoerd in de geschikte periode door één ervaren veldwerker met batdetector (Pettersson D240x) en opnameapparatuur. Tijdens de inventarisaties zijn waarnemingen (soort, tijdstip, locatie, gedrag etc.) en de weersomstandigheden genoteerd en zijn geluidsopnamen van vleermuizen gemaakt. Geluidsopnamen zijn met Batsound geanalyseerd. De resultaten van de inventarisaties zijn weergegeven op kaarten. Aan de hand van de resultaten is de functionaliteit van het projectgebied voor beschermde soorten beschreven en zo nodig met foto's verduidelijkt.

Omdat de activiteit van vleermuizen afhankelijk is van de weersomstandigheden en vleermuizen regelmatig verhuizen tussen verschillende verblijfplaatsen, is het noodzakelijk meerdere malen bij gunstige weersomstandigheden te inventariseren. Gunstige weersomstandigheden zijn nachten met een temperatuur van >10°C en zonder harde wind of regen.

2.5 Effectbeoordeling en toetsing

Voor de aanwezige beschermde soorten worden de effecten van de voorgenomen handelingen beoordeeld en getoetst aan de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet en de zorgplicht.

De toetsing is gericht op aantasting en verstoring van individuen, voortplantingsplaatsen en overige vaste rust- en verblijfplaatsen en overige van essentieel belang zijnde onderdelen van de functionele leefomgeving. De toetsing is afhankelijk van de kwetsbare periode waarin handelingen een effect kunnen hebben. Vervolgens wordt beoordeeld of aantasting van individuen, verblijfplaatsen en hun functionele leefomgeving een effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van de regionale of landelijke populatie.

3 PROJECT

3.1 Ligging projectgebied

Het projectgebied is gelegen aan de Willem de Zwijgerlaan in de wijk Holy-Zuidwest in Vlaardingen te Zuid-Holland. Zie figuur 1 voor de ligging en bijlage 2 voor de begrenzing van het projectgebied.

Figuur 1. Ligging projectgebied

3.2 Bestaande situatie

Een weergave van de bestaande situatie is opgenomen in Bijlage 2. Het projectgebied heeft een oppervlakte van ca. 2 ha en is ongeveer voor de helft verhard.

De verharding in het projectgebied bestaat uit het verzorgingstehuis, twee sportgebouwen en bestrating. Het verzorgingstehuis bestaat uit een deel met een enkele bouwlaag en een verzorgingsflat met 6 bouwlagen. Aan de kopgevels van de verzorgingsflat zijn open stootvoegen aanwezig. De sportgebouwen bestaan uit een enkele bouwlaag met een plat dak.

Het groen in het projectgebied bestaat uit een grasveld, aaneengesloten bomenrijen en bosschages met een ondergroei van klimop rond het grasveld en overige bermen.

Ten noorden van het projectgebied is een watergang gelegen. De watergang is ca. 1 m diep en heeft ondiepe oevers met oevervegetatie. Voor foto's van het projectgebied wordt verwezen naar de Eco-Effectscan⁽¹⁴⁾.

3.3 Beoogde situatie en activiteiten

De activiteitenomschrijving is opgesteld aan de hand van plattegronden, ontwerptekeningen en de mondeling door de opdrachtgever verstrekte informatie.

In het projectgebied zal de bebouwing in het projectgebied verwijderd worden en zal vervangende nieuwbouw gerealiseerd worden ten behoeve van het verzorgingstehuis. Het betreft de verzorgingsflat met bijbehorende laagbouw en de sportgebouwen. Aangegeven is dat de bomen behouden zullen blijven. Het vergraven van watergangen wordt vooralsnog niet voorzien.

Deze activiteiten vormen de basis van de toetsing aan de Flora- en faunawet.

4 RESULTATEN

4.1 Veldwerk

In totaal zijn 4 locatiebezoeken uitgevoerd. Zie tabel 2 voor de data en weersomstandigheden tijdens de locatiebezoeken. Afwijkingen van het vleermuisprotocol zijn niet geconstateerd.

Tabel 2. Logboek locatiebezoeken

Datum	Tijd	Weersomstandigheden
15 mei 2014	21.00 – 23.00 uur	Onbewolkt, 20°C, vrijwel windstil
20 juni 2014	03.00 – 05.00 uur	Onbewolkt, 18°C, vrijwel windstil
19 augustus 2014	22.00 – 00.00 uur	Halfbewolkt, 13°C, vrijwel windstil
9 september 2014	21.30 – 23.30 uur	Onbewolkt, 16°C, vrijwel windstil

4.2 Waarnemingen

De waarnemingen zijn in bijlage 2 op kaarten weergegeven. Zie tabel 3 voor een beknopt resultatenoverzicht.

Tabel 3. Waarnemingen vleermuizen

Soort	Gedrag	Locatie	Aantal
Gewone dwergvleermuis	Foeragerend/ overvliegend	Binnenplaats/laagbouw langs Holysingel	1
		Bomenrij rond sportveld	1-2
		<i>Buiten projectgebied: W. de Zwijgerlaan 408-424</i>	<i>1</i>
Ruige dwergvleermuis	Foeragerend	Baltsend	<i>1</i>
		<i>Buiten projectgebied: W. de Zwijgerlaan 240</i>	<i>1</i>
		Bomenrij rond sportveld	1
		<i>Buiten projectgebied: W. de Zwijgerlaan 408-424</i>	<i>1</i>

Er wordt onderscheid gemaakt in waarnemingen binnen of buiten het projectgebied. Waarnemingen buiten het projectgebied worden in grijs & schuin weergegeven.

In het projectgebied zijn gedurende de gehele onderzoeksperiode 1 tot 2 foeragerende gewone dwergvleermuizen en 1 foeragerende ruige dwergvleermuis waargenomen. De soorten zijn incidenteel en niet op regelmatige of terugkerende basis waargenomen. In- of uitvliegende vleermuizen of zwermgedrag is niet waargenomen.

In de omgeving van het projectgebied zijn gedurende de gehele onderzoeksperiode enkele foeragerende gewone- en ruige dwergvleermuizen waargenomen. De soorten zijn ook hier incidenteel en niet op regelmatige of terugkerende basis waargenomen. In- of uitvliegende vleermuizen of zwermgedrag is niet waargenomen. De baltsende gewone dwergvleermuis buiten het projectgebied was gedurende de paarperiode continu aanwezig rond de schoolgebouwen aan de Willem de Zwijgerlaan 240.

4.3 Beoordeling functionaliteit projectgebied

Door de waargenomen lage aantallen gewone en ruige dwergvleermuizen rond groenstructuren, bomenlanen en bebouwing wordt verwacht dat het projectgebied een onderdeel uitmaakt van het foerageergebied van enkele vleermuizen. In de omgeving van het projectgebied zijn voldoende alternatieve geschikte foerageergebieden aanwezig en uitgesloten wordt dat het projectgebied van essentieel belang is voor de waargenomen vleermuizen.

Vanwege het ontbreken van in- of uitvliegende vleermuizen, zwermgedrag of overige verblijfplaatsindicerende waarnemingen (zoals vleermuizenkeutels) wordt uitgesloten dat verblijfplaatsen van vleermuizen in het projectgebied aanwezig zijn.

Vanwege het ontbreken van hoge aantallen langstreckende vleermuizen wordt uitgesloten dat de bomenrijen en overige lijnvormige elementen rond het projectgebied van essentieel belang zijn als vliegeroute voor vleermuizen.

Buiten het projectgebied wordt een paarverblijfplaats van een gewone dwergvleermuis verwacht in de bebouwing van de school aan de Willem de Zwijgerlaan 240. Vanwege de ligging buiten het projectgebied kunnen overige verblijfplaatsen, zoals zomerverblijven, niet uitgesloten worden in het betreffende schoolgebouw. De mogelijke verblijfplaats valt buiten het projectgebied en wordt verder buiten beschouwing gelaten.

4.4 Effectbeoordeling

Vanwege het ontbreken van verblijfplaatsen of overige functies van essentieel belang voor vleermuizen in het projectgebied kunnen negatieve effecten op vleermuizen uitgesloten worden. Negatieve effecten van het slopen van de bebouwing en het realiseren van nieuwbouw op vleermuizen worden uitgesloten.

Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden tussen zonsondergang en zonsopkomst in periode maart t/m oktober kunnen de aanwezige vleermuizen wel verstoord worden. Het betreft hoofdzakelijk de bebouwing in het projectgebied. Vanwege het behoud van de bomenrijen en de beschikbaarheid van voldoende alternatieve geschikte foerageergebieden in de omgeving wordt aangenomen dat de aanwezige vleermuizen tijdelijk de bebouwing in het projectgebied zullen mijden.

5 CONCLUSIES

5.1 Aanwezigheid beschermde functies voor vleermuizen

In het projectgebied worden verblijfplaatsen en overige functies van essentieel belang voor vleermuizen uitgesloten. In het projectgebied zijn enkele gewone en ruige dwergvleermuizen foeragerend aanwezig, vooral rond de bomenrijen rond het sportveld.

5.2 Toetsing

Het project voorziet in het slopen van de bebouwing aan de Willem de Zwijgerlaan 470, bijbehorende laagbouw en enkele sportgebouwen. Vanwege het ontbreken van verblijfplaatsen of overige functies van essentieel belang voor vleermuizen in het projectgebied worden negatieve effecten op vleermuizen uitgesloten.

Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden tussen zonsondergang en zonsopkomst in periode maart t/m oktober kunnen de aanwezige vleermuizen wel verstoord worden. Het betreft hoofdzakelijk de vleermuizen rond de bebouwing. Vanwege het behoud van de bomenrijen en de beschikbaarheid van voldoende alternatieve geschikte foerageergebieden in de omgeving wordt aangenomen dat de aanwezige vleermuizen tijdelijk de bebouwing in het projectgebied zullen mijden.

5.3 Aanbevelingen

Aangezien negatieve effecten op vleermuizen worden uitgesloten, is het niet noodzakelijk om maatregelen te treffen.

In het kader de zorgplicht wordt het ook niet noodzakelijk geacht om verstoring van enkele foeragerende gewone- en ruige dwergvleermuizen te voorkomen, aangezien de bomenrijen behouden blijven en er in de omgeving voldoende geschikte alternatieven aanwezig zijn.

6 BRONVERMELDING

1. 'Flora- en faunawet', Ministerie van LNV, Den Haag, 2002.
2. 'Wijziging Regeling vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet', Staatscourant, Den Haag, 2 februari 2005.
3. 'Handreiking Flora- en faunawet'. W.R.M. van Heusden & S.J. Vreugdenhil, Dienst landelijk gebied. Oktober 2008.
4. 'Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet', Dienst Regelingen, Ministerie van LNV, augustus 2009.
5. 'Vleermuizenprotocol'. GAN & Netwerk Groene Bureaus. 27 maart 2013.
6. 'Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis'. Dienst Landelijk Gebied, Ministerie van EL&I. December 2011.
7. 'Soortenstandaard Ruige dwergvleermuis'. Dienst Landelijk Gebied, Ministerie van EL&I. December 2011.
8. www.zoogdiervereniging.nl
9. www.vleermuis.net
10. www.vleermuizenindestad.nl
11. www.minlnv.nl
12. 'Werkatlas verspreiding zoogdieren in Zuid-Holland 2000-2008'. K. Mostert en J. Willemsen, Stichting Zoogdierwerkgroep Zuid-Holland, Delft. December 2008.
13. 'Vleermuizen'. C. Dietz et al.. Tirion Natuur. Utrecht, 2011.
14. 'Eco-effectscan Parc Drieën-Huysen te Vlaardingen'. Aqua-Terra Nova BV. 20 januari 2014. 213172/AQT301FF/TG.
15. 'Gedragscode Flora- en Faunawet voor de Bouw- en Ontwikkelsector'. Bouwend Nederland en Neprom, 20-04-2009.

BIJLAGE 1 VIGERENDE WETGEVING

Flora- en faunawet

In 2002 is de nieuwe Flora- en faunawet in werking getreden. Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. De Flora- en faunawet geldt voor de aangewezen beschermde soorten in heel Nederland, dus ook buiten beschermde natuurgebieden. Bij het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten wordt het 'nee, tenzij principe' gehanteerd. Dit betekent dat potentieel schadelijke handelingen per definitie verboden zijn. De schadelijke handelingen zijn opgenomen in de onderstaande verbodsbepalingen:

- Art. 8: verbod op het plukken, verzamelen, afsnijden, uitsteken, vernielen, beschadigen, onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen van beschermde inheemse planten.
- Art. 9: verbod op het doden, verwonden, vangen, bemachtigen of met het oog daartoe opsporen van beschermde inheemse dieren.
- Art. 10: verbod op het opzettelijk verontrusten van beschermde dieren.
- Art. 11: verbod op het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen of verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse dieren.
- Art. 12: verbod op het beschadigen, vernielen en uitnemen van eieren van beschermde dieren.
- Art. 13: verbod op planten of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, of onder zich te hebben.

Alleen onder strikte voorwaarden zijn afwijkingen van de verbodsbepalingen mogelijk. Hiertoe zal een ontheffing ex. Artikel 75 moeten worden aangevraagd. De doelstelling van de wet is om van de beschermde soorten in Nederland duurzame populaties in stand te houden. Hiertoe dient de 'gunstige staat van instandhouding' van de soort gewaarborgd te worden. Indien het behoud van de functionaliteit van het leefgebied van beschermde soorten gegarandeerd is, zo nodig door het treffen van mitigerende maatregelen, is er geen sprake van overtreding van de verbodsbepalingen. Indien hiertoe mitigerende maatregelen nodig zijn, dient aantoonbaar volgens een ecologisch werkprotocol of een goedgekeurde gedragscode gewerkt te worden. Een ontheffing zal dan niet nodig zijn.

Ontheffing Flora- en faunawet (artikel 75)

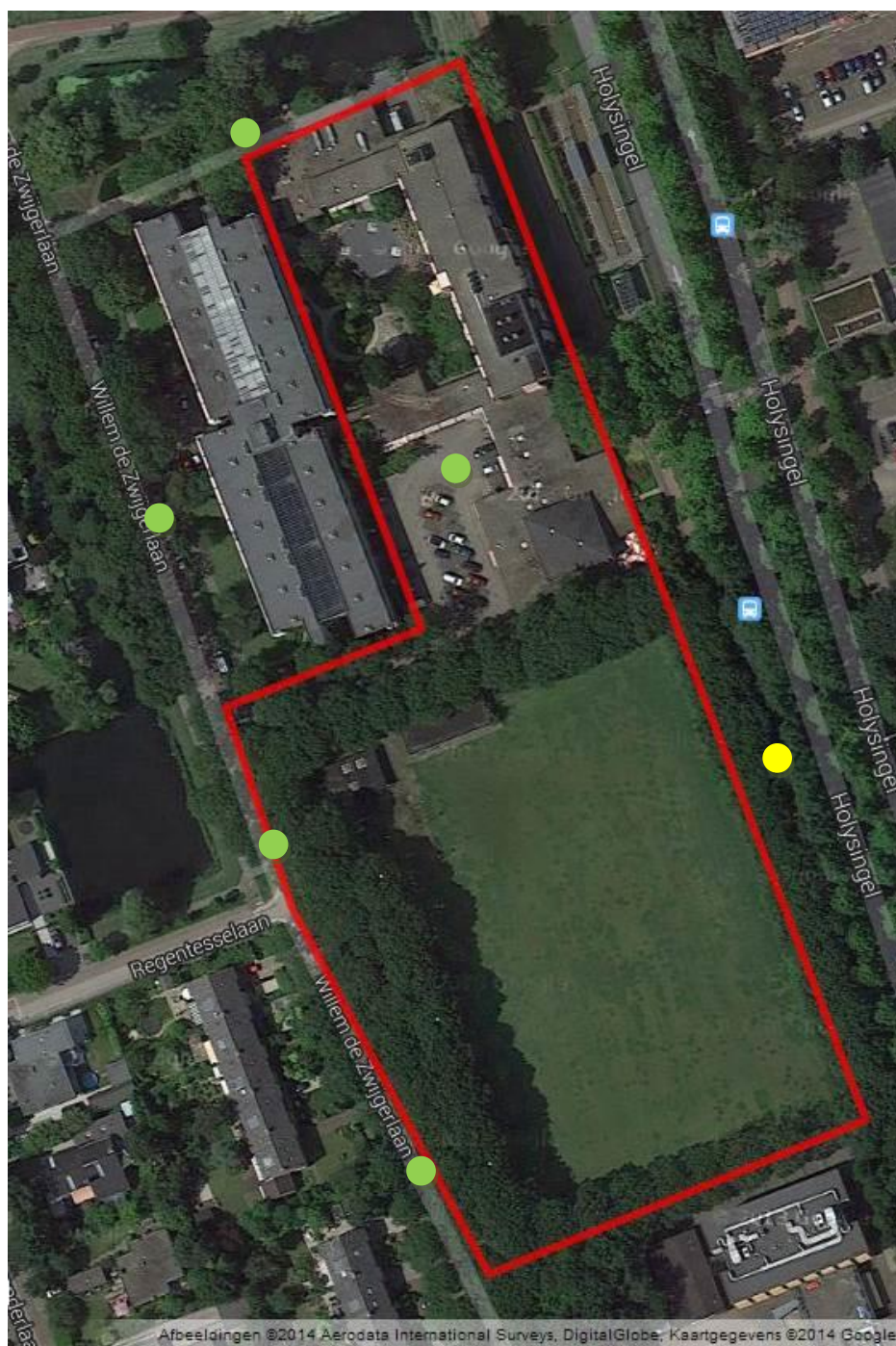
Voor overtreding van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet kan ontheffing aangevraagd worden. Voorwaarde voor het verkrijgen van een ontheffing is dat het project geen negatief effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten én mits het project een bij wet genoemd belang dient. Voor soorten die aangewezen zijn in de Vogel- of Habitatrichtlijnen dient het project aanvullende belangen te dienen. De beschermde soorten zijn in drie tabellen met verschillende beschermingsniveaus opgenomen. Vogels vallen buiten deze indeling en worden in de volgende paragraaf besproken. Voor algemeen voorkomende soorten (tabel 1) geldt o.a. voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling, waardoor een ontheffing niet nodig is. Voor schaarse soorten (tabel 2) is een ontheffing niet nodig, mits gebruik gemaakt wordt van een gedragscode. Voor strikt beschermde soorten (tabel 3) zal bij ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing nodig zijn. Voor alle inheemse soorten geldt daarnaast de algemene Zorgplicht, waarin gesteld wordt dat schade aan alle planten en dieren, zoveel als redelijkerwijs verwacht kan worden, voorkomen dient te worden.

Zorgplicht

Bij elk project, op elke locatie en bij elke handeling of activiteit geldt naast de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet bovendien de 'zorgplicht'. Een ieder (van de projectontwikkelaar die achter zijn bureau werkt aan de opzet van een nieuw project tot aan de uitvoerende mensen op de bouwlocatie) dient zó te handelen, of juist handelingen na te laten, dat de in het wild voorkomende dieren- en plantensoorten geen of zo min mogelijk hinder ondervinden.

BIJLAGE 2 WAARNEMINGEN VLEERMUIZEN

A. Geclusterde waarnemingen 15 mei en 20 juni

= Projectgebied

= Gewone dwergvleermuis

= Ruige dwergvleermuis

= Verblijfplaats

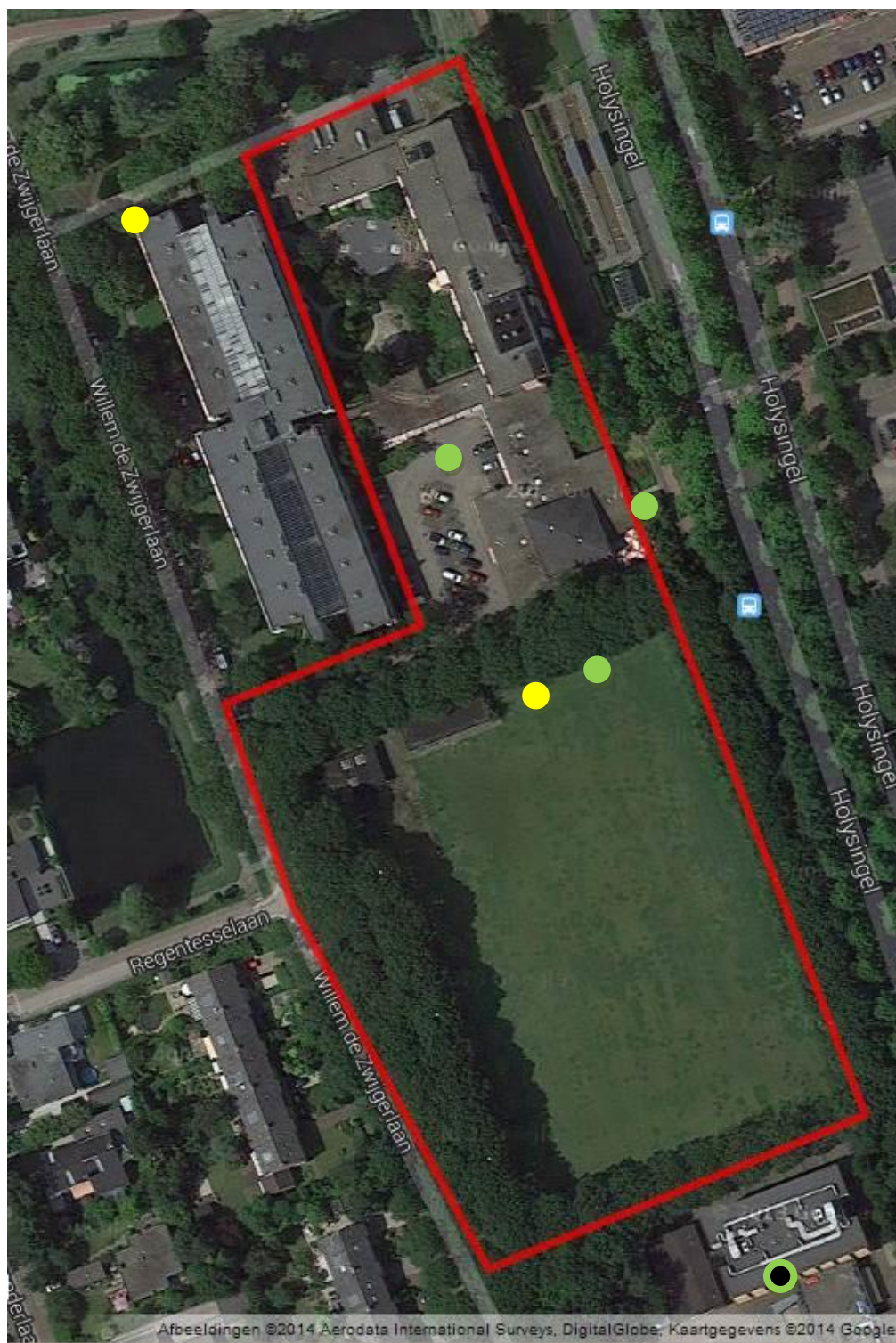

= Vliegroute

= Sociale roep / baltsroep

B. Geclusterde waarnemingen 19 augustus en 9 september

= Projectgebied	= Verblijfplaats
= Gewone dwergvleermuis	= Vliegroute
= Ruige dwergvleermuis	= Sociale roep / baltsroep
= Laatvlieger	